

Magtfulde diagnoser

Ved Nanna Mik-Meyer, Institut for
Organisation, Copenhagen Business
School

At være syg uden diagnose

Vi kategoriserer dagligt:

I forhold til ydre tegn: mand/kvinde, sort/hvid,
ung/gammel...

I forhold til social status: forældre/enlig, i
arbejde/arbejdsløs, rig/fattig

I forhold til vores sundhedstilstand: sund/usund,
fysisk aktiv/fysisk inaktiv, **syg/rask**

Kategorier og associative kæder

- Funktionelle lidelser
- Diffuse lidelser
- Kroniske smertepatienter
- Medicinsk uforklarlige sygdomme

- Anskuet fra det sociale system, det lægefaglige system, de nære omgivelser, kolleger, venner...

Magtfulde diagnoser + diffuse lidelser

- Undersøgelsen

- Datamateriale

- Gennemførelse

- Fund

Diagnosens objektivitet

- Diagnoser og (be)handling
 - Ikke et neutralt redskab
 - Diagnoser og det sociale system
 - diagnosejagten

 - At få en diagnose (at få bekræftet og styrket identiteten som syg)
 - At mangle en diagnose (at mangle en identitet)

Identiteter sociale konstituering

- Identitet – essens

- Identitet – relation

- Omgivelsernes betydning for identitetsarbejdet, omgivelsernes validering af den syge identitet

Sygeidentiteten

- Diagnoser og identitet – skaber nye identiteter (vækst i patientforeninger, holistisk medicins vækst mv.)
 - Viden om sygdomme, udvikling af symptomer....
 - Sygeidentiteter, kategoriseringspraksisser og køn (kvinder som svage, mænd som stærke....associative kæder) Kategorier er ikke neutrale

Hyppige diffuse lidelser i dag

- Stress
- Depression
- Ondt i bevægeapparatet

- Det sociale system og def. af sygdom
 - De institutionelle miljøer (lov, faglighed...)
 - Institutionelt “pres”
- Det sundhedsfaglige system og def. af sygdom
 - Faglighed
 - At mangle en diagnose, men at være syg

Klientstrategier

- De sygdomsorienterede
 - Ofre, andres skyld, stort fokus på omverden
- De arbejdsorienterede
 - Påtager sig ansvar selv, lille fokus på omverden
- De nedslidte
 - Reelt syge

Et fund fra undersøgelsen

- Rollerne er bytte om mellem socialrådgivere (fokus på det hele menneske) og læger (fokus på sygdommens objektive karakter)
- Bemærk: En særlig gruppe læger, måske er de ikke repræsentative for lægestanden

- Tak for jeres opmærksomhed

Oplæggene tog afsæt i Magtfulde diagnoser og diffuse lidelser

nmm.ioa@cbs.dk

Hvorfor er diagnoser magtfulde?

- Det sociale system (sagsbehandleren/loven)
- Det medicinske system (lægen)
- Den syge patient

- Diagnosens indlejrede handlingspotentiale

To konkurrerende diskurser: Den syge borger og diagnosen

Det etablerede system

Bio-medicinske diskurs og konstruktionen af den syge
(sygdomme skal have en bio-medicinsk identitet)

Det "alternative" system

Holistisk medicinsk diskurs og konstruktionen af den syge
(sygdomme skal have en psykosocial identitet)

Fælles for diskurserne: nyliberale tendenser

- Lovgivning præciserer at man skal "eje" sin sygdom (fokus på ansvar, individualitet og selvkontrol)
- Sygdom defineres snævert knyttet til dysfunktion i kroppen (bio-medicinske sygdomsforståelse)
- Sygdom defineres snævert knyttet til et psykosocialt problem (holistisk medicinsk diskurs)

At mangle en diagnose i dag – at være "in between" syg og rask

- At mangle sin (syge)identitet
- At ophører med at eksistere
- At blive fanget i passivitetens ingenmandsland

Hellere modtage en diagnose, der beskriver alvorlige sygdomme end at mangle en diagnose.

Oplægget to primært afsæt i følgende tre publikationer

Mik-Meyer 2010 An Illness of One's Own. Power and the negotiation of identity among social workers, doctors and patients without a bio-medical diagnosis, *Journal of Power* (kommer i vol. 3 i 2010).

Mik-Meyer og Johansen 2009 *Magtfulde diagnoser og diffuse lidelser*. Samfundslitteratur

Mik-Meyer og Villadsen 2007 *Magtens former. Sociologiske perspektiver på statens møde med borgeren*. Hans Reitzels Forlag